

Protokół nr 13/2019
z posiedzenia Komisji Rewizyjnej
Rady Miasta Poznania
w dniu 22 października 2019 roku
miejsce posiedzenia: pokój radnych nr 3 UMP

Porządek posiedzenia:

1. Przyjęcie protokołu kontroli polityki ekologicznej Miasta Poznania w zakresie dbałości o czystość powietrza.
2. Kontrola realizacji wykonania uchwały dotyczącej Programu Rowerowego Miasta Poznania.
3. Sprawy bieżące. Wolne głosy i wnioski.

Lista obecności członków KR stanowi załącznik nr 1, a lista gości załącznik nr 2 do niniejszego protokołu.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka, po stwierdzeniu kworum otworzyła posiedzenie Komisji, a następnie przedstawiła porządek obrad.

Ad. 1. Przyjęcie protokołu kontroli polityki ekologicznej Miasta Poznania w zakresie dbałości o czystość powietrza.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka poinformowała o otrzymanych uwagach do protokołu kontroli przedstawionego na poprzednim posiedzeniu Komisji. Stwierdziła, że w drodze autopoprawki przyjmuje zaproponowane przez Panią Radną Dorotę Bonk-Hammermeister, dodatkowe zalecenie o treści:

„Zaleca się zmiany w programie KAWKA, które ułatwią korzystanie z niego mieszkańcom – zwiększenie dofinansowania, uproszczenie formalności oraz wydłużenie czasu, w jakim beneficjenci zobowiązani są rozliczać dofinansowanie”.

Następnie Pani Przewodnicząca przeszła do omówienia poprawek Pani Radnej Małgorzaty Dudzic-Biskupskiej. W części dotyczącej „Stanu faktycznego...” Pani Radna zaproponowała zastąpienie zdania: „W tym czasie nie nastąpiła popularyzacja programu Kawka ani nie spadła w znaczący sposób emisja pyłów szkodliwych”, zdaniem: „Jednakże w tym okresie nie zauważono, aby podejmowane działania edukacyjne w sposób zasadniczy wpłynęły na poprawę jakości powietrza”. Pani Przewodnicząca poinformowała, że przyjmuje taką poprawkę, jednak z dodaniem: „i popularyzacyjne programu KAWKA” po słowie „edukacyjne”.

Kolejną poprawką Pani Radnej było wykreślenie zdania: „Komisja pytała także, czy Miasto informuje żłobki i przedszkola o wysokiej emisji substancji szkodliwych, ale również otrzymała odpowiedź negatywną”. Pani Przewodnicząca wskazała, że taka informacja wybrzmiała na posiedzeniu Komisji. To prawda, że Miasto aktualnie wprowadza swój system, ale nie w sposób całkowity.

Radna Małgorzata Dudzic-Biskupska przekazała informację, że komunikaty o jakości powietrza pojawiają się w szkołach. Pani Radna podała przykłady takich szkół.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka stwierdziła, że nie we wszystkich szkołach podawana jest taka informacja.

Przewodniczący KDO przy Wydziale KiOŚ – Wiesław Rygielski dodał, że mnóstwo ekranów informacyjnych jest zepsutych. Ponadto nie wszyscy nauczyciele zostali przeszkoleni w tym zakresie.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka przytoczyła fragment protokołu z posiedzenia Komisji w dniu 19 lutego: „Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Hanna Grunt przekazała informację, że wynika to z przepisów mówiących o konieczności powiadamiania. Przedszkola, szkoły i żłobki zostały poinformowane o istniejącej stronie internetowej: „Atmosfera dla Poznania”, która zawiera takie informacje oraz o sposobie korzystania z niej. Pani Dyrektor zaznaczyła, że w Poznaniu nie doszło do poziomu informacyjnego i alarmowania przekroczeń jakości powietrza”.

Radna Małgorzata Dudzic-Biskupska zaznaczyła, że informacja nie dociera do placówek indywidulanie, natomiast została wskazana strona, z której można taką informację pozyskać.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Przemysław Surdyk poprosił o rozróżnienie stanu aktualnego od okresu objętego kontrolą (lata 2016-2018) i formułowanie wniosków stosownie do czasookresu.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka uznała, że nie może przyjąć autopoprawki w postaci wykreślenia tego zdania.

Radny Konrad Zaradny zaproponował, aby w takim razie zamienić słowo „informuje” na „informowało”.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zgodziła się na takie rozwiązanie.

Przewodniczący KDO przy Wydziale KiOŚ – Wiesław Rygielski dodał, że Pan Dyrektor Kurek publicznie wypowiedział się, że Wydział nie ma obowiązku informowania.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka przeszła do omówienia kolejnej poprawki Pani Radnej Dudzic-Biskupskiej – jest to zmiana treści części zdania: „W opinii Komisji ochrona powietrza w Poznaniu jest zbyt istotnym i ważnym tematem, żeby nie konsultować zadań dotyczących ochrony środowiska w tym zakresie z mieszkańcami...” na: „W opinii Komisji ochrona powietrza w Poznaniu to temat, który powinien być konsultowany z mieszkańcami...”. Przewodnicząca KR wyraziła opinię, że stwierdzając stan faktyczny, nie powinno się używać sformułowań typu: „powinien”.

Radna Małgorzata Dudzic-Biskupska stwierdziła, że treść zdania zaproponowana przez Przewodniczącą Komisji może wprowadzać w błąd. Propozycja poprawki jest bardziej czytelna. Ponadto do tematu konsultowania odnosi się także jedno z zaleceń pokontrolnych.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister wyraziła zdanie, że jest to poprawka bardziej stylistyczna niż merytoryczna.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka przychyliła się do wprowadzenia tej zmiany w ramach autopoprawki. Kolejna poprawka to zmiana następującej treści: „...w zakresie zadań dotyczących czystego powietrza – Wydział odpowiedział, że nie ma dedykowanych programów w tym zakresie, więc nie zabiegał o żadne środki zewnętrzne” na: „...w zakresie zadań dotyczących czystego powietrza – Wydział odpowiedział, że w związku z tym, że nie ma dedykowanych programów

w tym zakresie, nie zabiegał o środki zewnętrzne”. Przewodnicząca KR przyjęła tak zaproponowaną poprawkę.

Przewodnicząca przyjęła także poprawkę wykreślając słowa: „...mieści się on na półtorej strony” (str. 6 projektu protokołu kontroli).

Kolejne dwie poprawki dotyczyły fragmentu: „Komisja zauważa, że jedynie niektóre punkty realizowane są w całości, część jedynie połowicznie, a niektóre - jak szkolenia kierowców czy rozbudowa centralnych systemów zaopatrywania w energię ciepłą – wcale. Komisja dostrzega potrzebę dokładniejszej realizacji założonych zamierzeń. Stawiając sobie pytanie – czy cele programu zostały osiągnięte trudno odpowiedzieć, że tak”. Zaproponowana zmiana przedstawia się następująco: „Komisja zauważa, że większość tych punktów realizowanych jest w całości, część jedynie połowicznie, a niektóre - jak szkolenia kierowców – wcale. Część z tych programów realizowana jest poprzez inne podmioty powiązane z Miastem, jak np. rozbudowa centralnego zaopatrywania w energię ciepłą we współpracy z Veolią”.

Przewodnicząca Komisji przyjęła tę poprawkę w ramach autopoprawki.

Przewodniczący KDO przy Wydziale KiOŚ – Wiesław Rygielski uznał, że Program Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania nie jest odzwierciedleniem rzeczywistości.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka przytoczyła treść kolejnej poprawki Pani Radnej Dudzic-Biskupskiej – jest to zastąpienie zdania: „Podejmowane działania wydają się być niewystarczające do realnej zmiany, uzyskania trendu działań zmierzających do poprawy jakości powietrza w Poznaniu” na: „Komisja wnioskuje, że działania takie powinny być zintensyfikowane”.

Radna Małgorzata Dudzic-Biskupska poinformowała, że taka poprawka wynika z faktu, iż w protokole kontroli nie powinno znajdować się słowo typu: „wydają się”.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zaproponowała, aby w takim razie zmienić słowa: „wydają się być niewystarczające” na: „nie są wystarczające”. Dodała ponadto, że nie przyjmuje w ramach autopoprawki dołączenia zdania o tym, „że działania powinny być zintensyfikowane”. Ta część protokołu jest stwierdzeniem stanu faktycznego.

Przewodniczący KDO przy Wydziale KiOŚ – Wiesław Rygielski zaznaczył, że ta część zdania powinna mieć brzmienie: „...działania nie były wystarczające...”.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka wyraziła zgodę na taką zmianę. Następnie przeszła do omówienia poprawek z zakresu wniosków i zaleceń pokontrolnych. We wniosku nr 1: „Dotychczasowe działania miasta w zakresie dbałości o jakość powietrza w Poznaniu i eliminacji pyłów szkodliwych są rozproszone, chaotyczne i nieefektywne”, Pani Radna Małgorzata Dudzic-Biskupska zaproponowała wykreślenie słów: „chaotyczne i nieefektywne”. Przewodnicząca Komisji poinformowała, że nie przyjmuje tej propozycji w drodze autopoprawki. Może być ona głosowana po przyjęciu protokołu.

Radna Małgorzata Dudzic-Biskupska wyraziła opinię, że w trakcie kontroli nie zostało wykazane, że działania są chaotyczne i nieefektywne.

Radny Konrad Zaradny zasugerował, aby działania określić jako niewystarczające - aby podkreślić to, o czym była mowa w poprzedniej poprawce.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zaznaczyła, że określenie „niewystarczające” odnosiło się do efektywności działań Pełnomocnika ds. jakości powietrza, a wniosek dotyczy całościowych działań Miasta. Pani Przewodnicząca uznała, że można ująć to w ten sposób, natomiast dodała, że jej zdaniem działania były rozproszone, chaotyczne i nieefektywne i nie zgadza się z propozycją wykreślenia tych dwóch słów.

Przewodniczący KDO przy Wydziale KiOŚ – Wiesław Rygielski uzupełnił, że powstały też zaniechania. Nie było działań, o które postulowały organizacje pozarządowe. Większa część protokołu powinna być poświęcona temu, czego nie zrobiono.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka przeszła do omówienia poprawki w 3. wniosku pokontrolnym. Pierwotnie jego brzmienie było następujące: „Prezydent Miasta (Wydział) nie realizuje celu dbałości o jakość powietrza poprzez współpracę z innymi podmiotami. Brak jest współpracy z jednostkami pomocniczymi, jednostkami oświatowymi czy miastami partnerskim a współpraca z WIOŚ jest niedokumentowana, przez co wydaje się być incydentalną i przypadkową”.

Przewodniczący KDO przy Wydziale KiOŚ – Wiesław Rygielski zapytał o określenie: „inne podmioty”. Wyraził zdanie, że powinno się tutaj wymienić organizacje, które zabierały głos w sprawie czystości powietrza.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister zasugerowała, aby dodać tutaj organizacje pozarządowe.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka przedstawiła propozycję poprawki tego wniosku, autorstwa Pani Radnej Małgorzaty Dudzic-Biskupskiej: „Prezydent Miasta (Wydział) w celu realizacji programu dbałości o jakość powietrza powinien zwiększyć współpracę z innymi podmiotami, takimi jak: jednostki pomocnicze, jednostki oświatowe czy miasta partnerskie, a współpraca z WIOŚ powinna być dokumentowana”. Przewodnicząca Komisji zaznaczyła, że nie przyjmuje poprawki o takiej treści, ponieważ nie pasuje ona do formuły wniosku pokontrolnego. Zgodziła się natomiast na dodanie informacji o organizacjach pozarządowych.

Radny Konrad Zaradny poprosił o zmianę wniosku na formę przeszłą – tj. „nie realizował”.

Radna Małgorzata Dudzic-Biskupska wskazała, że wołałaby w tym wniosku położyć większy nacisk na to, że Prezydent powinien wykorzystać współpracę z innymi podmiotami w celu realizacji programu. Po krótkiej dyskusji, podała propozycję zmiany pierwszego zdania: „Prezydent Miasta (Wydział) nie wykorzystał współpracy z innymi podmiotami w celu realizacji programu dbałości o jakość powietrza”.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka podała treść drugiego zdania w 3. wniosku pokontrolnym: „Brak było współpracy z organizacjami pozarządowymi, jednostkami pomocniczymi, jednostkami oświatowymi czy miastami partnerskimi, a współpraca z WIOŚ jest niedokumentowana, przez co wydaje się być incydentalna i przypadkowa”.

Następnie Przewodnicząca KR poinformowała, że Pani Radna zaproponowała wykreślenie wniosku nr 4 w brzmieniu: „Szczególnie karygodny jest fakt nieprzekazywania danych o wysokiej emisji substancji szkodliwych do przedszkoli i szkół. Kwestia ta wymaga natychmiastowego systemowego uregulowania”. Przewodnicząca Komisji podkreśliła, że nie zgadza się na wykreślenie tego punktu.

W krótkiej dyskusji na temat systemu informowania o stanie jakości powietrza w placówkach oświatowych wzięli udział: Przewodnicząca Komisji, Pani Radna Małgorzata Dudzic-Biskupska, Dyrektor Wydziału KiOŚ, Przewodniczący KDO oraz Przedstawiciel organizacji pozarządowych.

Radny Łukasz Kapustka, po zakończonej dyskusji, złożył następującą propozycję poprawki wniosku nr 4: „Zastrzeżenia budzi fakt nieprzekazywania w sposób systemowy, w okresie kontrolowanym, danych o wysokiej emisji substancji szkodliwych - do przedszkoli i szkół” (*Członkowie Komisji zgodzili się na takie rozwiązanie*).

Przewodniczący KDO przy Wydziale KiOŚ – Wiesław Rygielski zaproponował, aby do punktu dodać informację, że organizacje pozarządowe wnioskowały o takie działania.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka odpowiedziała, że jest to kontrola Wydziału i Prezydenta, a nie współpracy organizacji pozarządowych. Dodała, że punkt zostaje zmieniony w formie przedstawionej przez Pana Radnego Łukasza Kapustkę.

Przewodnicząca Komisji poinformowała następnie, że Pani Radna Małgorzata Dudzic-Biskupska zasugerowała zmianę treści zalecenia pokontrolnego nr 2: „Natychmiastowe przystąpienie do stworzenia systemu informowania żłobków, przedszkoli i szkół o wysokiej emisji pyłów szkodliwych” na: „Należy dopilnować, aby każdy żłobek, przedszkole i szkoła otrzymywały informację na temat jakości powietrza”. Pani Przewodnicząca stwierdziła, że przyjmuje taką zmianę, z dodaniem po słowie „otrzymywały”, słów: „i upubliczniały”.

Przedstawiciel organizacji pozarządowych wskazał w swojej wypowiedzi m.in. na potrzebę przeprowadzenia bilansu potrzeb i możliwości finansowych – np. w sprawie wymiany pieców.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka przypomniała, że w drodze autopoprawki przyjęła w punkcie 6. zaleceń – poprawkę zgłoszoną przez Panią Radną Dorotę Bonk-Hammermeister. Dodała, że jako zalecenie nr 7 przyjmuje także poprawkę Pani Radnej Małgorzaty Dudzic-Biskupskiej o treści: „Zaleca się stałe i zaplanowane działania w celu zmiany sposobu ogrzewania zasobu miejskiego”.

Przewodniczący KDO przy Wydziale KiOŚ – Wiesław Rygielski zwrócił uwagę na zapis w punkcie IV protokołu kontroli, odnoszący się do oceny programu KAWKA. Nie jest prawdą, że kwoty były niewystarczające – kwoty były wręcz za duże, nie zostały wykorzystane. Powodem niskiego zainteresowania programem – zdaniem Pana Rygielskiego – jest fatalna konstrukcja programu KAWKA BIS. Nawiązał tutaj do działań Zespołu ds. jakości powietrza. Ponadto w tym roku nie zwiększyła się liczba wniosków związanych z KAWKĄ BIS i pieniądze znów nie będą wykorzystane.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zaznaczyła, że mowa jest tu o kosztach jednostkowych, a nie o kwocie całościowej.

Radny Konrad Zaradny wyraził zdanie, że zgadza się z opinią Pana Rygielskiego. Komisja nie przeprowadziła badań na temat tego, jaki jest dokładnie powód niekorzystania z programu KAWKA. Pan Radny zawnioskował o wykreślenie tego zdania z protokołu kontroli. Dodał, że nie dysponuje danymi, które odpowiedzą na pytanie, dlaczego program nie jest popularny.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zapytała Pana Radnego o propozycję podsumowania efektywności programu KAWKA.

Radny Konrad Zaradny stwierdził, że wystarczające będzie zdanie poprzedzające: „Niestety, zainteresowanie programem wymiany pieców jest stosunkowo nieliczne”.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka poinformowała, że nie przyjmuje takiej poprawki. W trakcie kontroli zostało wykazane, że zainteresowanie programem jest małe, ponieważ mieszkańców nie stać na dołożenie środków do drugiej części i na opłaty w nowym systemie grzewczym.

Radna Małgorzata Dudzic-Biskupska zaproponowała, aby przyjąć protokół kontroli z autopoprawkami, a ostatnia poprawka, co do której wystąpiły wątpliwości, zostanie przegłosowana oddzielnie. Następnie Pani Radna zapytała Pana Rygielskiego o propozycję, w jaki sposób można zmienić program KAWKA.

Przewodniczący KDO przy Wydziale KiOŚ – Wiesław Rygielski odpowiedział, że takie propozycje już dawno zostały złożone.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Przemysław Surdyk potwierdził, że propozycje zostały skierowane do Zespołu ds. jakości Powietrza. Pan Dyrektor poinformował, że skontaktuje się z jego Przewodniczącą i przekaze takie informacje.

Przewodniczący KDO przy Wydziale KiOŚ – Wiesław Rygielski wskazał, że w zaleceniu nr 4 Komisja zawarła informacje o współpracy z WIOŚ. Po zmianach strukturalnych kwestie związane z ochroną powietrza znajdują się w kompetencji GIOŚ.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Przemysław Surdyk potwierdził, że niedawno zaszła taka zmiana.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka przyjęła zmianę w ramach autopoprawki.

Przewodniczący KDO przy Wydziale KiOŚ – Wiesław Rygielski nawiązał do kwestii nowej stacji pomiaru jakości powietrza (GIOŚ).

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Przemysław Surdyk przekazał informację, że Miasto złożyło do GIOŚ propozycję dwóch stacji, z których jedna ma mierzyć także pył z emisji liniowej.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka poddała pod głosowanie protokół kontroli wraz z przyjętymi autopoprawkami (*załącznik nr 3 do protokołu*).

Głosowanie: w/s przyjęcia protokołu kontroli z kontroli polityki ekologicznej Miasta Poznania w zakresie dbałości o czystość powietrza (*lista głosowań - załącznik nr 4 do protokołu*).

„za” – 5 „przeciw” – 0 „wstrzym.się” – 0

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zapytała o dodatkowe uwagi do protokołu kontroli.

Radna Małgorzata Dudzic-Biskupska poinformowała o jednej poprawce zgłoszonej przez Pana Radnego Konrada Zaradnego.

Radny Konrad Zaradny wskazał, że chodzi o wykreślenie zdania na stronie 3. protokołu kontroli: „Powodem tak niskiego zainteresowania programem są jednostkowe środki przeznaczone na zmianę sposobu ogrzewania - są to kwoty niewystarczające/niewielkie w stosunku do całości wymiany pieca a także kosztów późniejszej eksploatacji”.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka poddała tę poprawkę pod głosowanie.

Głosowanie: w/s przyjęcia poprawki do protokołu kontroli z kontroli polityki ekologicznej Miasta Poznania w zakresie dbałości o czystość powietrza – zgłoszonej przez Pana Radnego Konrada Zaradnego (*lista głosowań - załącznik nr 5 do protokołu*).

„za” – 3 „przeciw” – 1 „wstrzym.się” – 1

Protokół kontroli wraz z przyjętymi autopoprawkami oraz poprawką Pana Radnego K. Zaradnego stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka poinformowała, że protokół w takiej formie zostanie przekazany Panu Prezydentowi, a następnie zamknęła ten punkt porządku obrad.

Ad.2. Kontrola realizacji wykonania uchwały dotyczącej Programu Rowerowego Miasta Poznania.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka oddała głos Pani Radnej Dorocie Bonk-Hammermeister, która prowadzi tę kontrolę.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister nawiązała do przekazanych materiałów (Wydział Budżetu i Kontrolingu, ZDM). Przypomniała, że nie na wszystkie pytania Komisja otrzymała odpowiedzi. Wskazała, że otrzymała dużo informacji na temat Wartostrady, Programu Centrum I i II oraz kilka harmonogramów. Zwróciła się z prośbą, aby informacje na temat realizacji Programu Rowerowego były podawane według tego, co Program zaleca (6 tras radialnych i 2 ringi). Poinformowała, że przekaze konkretne trasy i poprosiła o wskazanie (na kolejne spotkanie), które z nich są zrealizowane, realizowane oraz które są w planach. Pani Radna dodała, że Wartostrada jest częścią Programu, ale nie jest jego esencją. Ponadto nawiązała do zapisów samego Programu. Na stronie 72. znajduje się punkt o treści: „Zaleca się zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Miasta Poznania w zakresie przeznaczenia dla ruchu kołowego obu jezdni obwodowych al. Niepodległości oraz ul. Kościuszki jako ulic klasy Z”. Zapytała, czy ZDM wystąpił o zmianę takiego Studium.

Dyrektor ZDM – Krzysztof Olejniczak odpowiedział, że musi sprawdzić tę informację.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister dodała, że na tej samej stronie zalecane jest także obniżenie klasy z obecnej „Z” na „L” dla odcinka ul. Krakowskiej – pomiędzy ul. Półwiejską a ul. Garbary, dzięki czemu będzie można zastosować pasy ruchu o szerokości 2,75 m i wydzielić drogę dla rowerów w miejsce obecnego niebezpiecznego dwukierunkowego pasa ruchu dla rowerów w jezdni. Zwróciła się z pytaniem, czy wystąpiono o obniżenie klasy tej ulicy.

Dyrektor ZDM – Krzysztof Olejniczak przekazał informację, że z jego aktualnej wiedzy na ten temat wynika, że nie wystąpiono o takie obniżenie. Kwestia zostanie zweryfikowana.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister dopytała, kto powinien o to wystąpić.

Przedstawiciel ZDM – Marek Makowski poinformował, że Miejski Inżynier Ruchu (MIR) planuje wprowadzić w tym miejscu pewne zmiany w organizacji ruchu w celu jego uspokojenia.

Dyrektor ZDM – Krzysztof Olejniczak odpowiedział, że o obniżenie klasy jezdni może wystąpić zarówno MIR (zarządca ruchu), jak i ZDM (zarządca drogi).

Radna Małgorzata Dudzic-Biskupska zapytała, czy w Programie Rowerowym są określone terminy, w jakich powinno to nastąpić.

Dyrektor ZDM – Krzysztof Olejniczak stwierdził, że nie są one określone.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister kontynuowała analizę zapisów Programu. Na str. 73. znajduje się informacja, że zaleca się obniżenie klasy ul. Hetmańskiej na odcinku od ul. Głogowskiej do ul. Reymonta – z „GP” do „Z”, co umożliwi wygospodarowanie dodatkowego 1 m, niezbędnego na przeprowadzenie drogi dla rowerów.

Dyrektor ZDM – Krzysztof Olejniczak przekazał informację, że w tym przypadku także nie wystąpiono o obniżenie klasy.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister nawiązała do jednego z zaleceń Programu, które mówi o tym, że wszystkie przyjmowane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego powinny być zgodne z Programem Rowerowym. Zwróciła się z pytaniem, czy ktoś monitoruje nowoprzyjęte plany miejscowe pod tym kątem (chodzi o plany przyjęte w okresie od połowy 2017 roku).

Dyrektor ZDM – Krzysztof Olejniczak odpowiedział, że zweryfikuje tę kwestię. Generalnie wszystkie MPZP trafiają do ZDM – pod kątem dostępności i rozwiązań drogowych. Zostanie to sprawdzone, aczkolwiek nie wiadomo, na ile zapisy MPZP mogą być sformułowane w tym zakresie.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister przytoczyła zapis Programu Rowerowego: „Wszystkie wskazane w niniejszym opracowaniu korytarze tras rowerowych powinny znajdować swoje odzwierciedlenie w przygotowywanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ilekroć plan dotyczył będzie ulicy lub obiektu wskazanego w opracowaniu, należy wprowadzić konieczność lokalizacji tzw. trasy rowerowej”. Pani Radna nawiązała następnie do części związanej z monitorowaniem wdrażania Programu. Zacytowała następujące zdanie: „Raport z działań wdrażających Program wraz z uzyskanymi w ich wyniku wartościami wskaźników jest przedstawiany corocznie Radzie Rowerowej (powołanej zarządzeniem Prezydenta Nr 147/2016/P)”. Zapytała, czy funkcjonuje obecnie Rada Rowerowa.

Przedstawiciel ZDM – Marek Makowski odpowiedział, że Rada nie działa. Funkcjonowała w czasie, kiedy istniał Wydział Transportu i Zieleni (Rada Rowerowa i Oficer Rowerowy działały przy WTiZ). Po reorganizacji, pewne zapisy Programu stały się nieaktualne.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister zwróciła się z pytaniem, czy istnieje zarządzenie Prezydenta odwołujące Radę Rowerową.

Przedstawiciel ZDM – Marek Makowski poinformował, że rozmawiał już o uporządkowaniu tych kwestii, natomiast nie zostało to jeszcze wdrożone. Zastanawiano się też, czy taką Radę należy reaktywować.

Radna Małgorzata Dudzic-Biskupska wyraziła zdanie, że Rada Rowerowa miała mieć doradcze funkcje w zakresie tworzenia samego Programu. Wszystko zależy od tego, jakie zadania Rady zostały wskazane w zarządzeniu.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister stwierdziła, że z zapisu Programu wynika, iż Rada miała być trwalszą jednostką, która będzie monitorowała realizację. Zapytała, czy w związku z faktem, iż Rada nie funkcjonuje, takie raporty w ogóle są tworzone.

Dyrektor ZDM – Krzysztof Olejniczak poinformował, że na ten moment nie jest w stanie przekazać takiej wiedzy. Być może takie raporty były przygotowywane przez WTiZ.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister nawiązała do analizy związanej ze zmianami wielkości ruchu rowerowego - badanymi corocznie na wybranych punktach pomiarowych, a docelowo także na bieżąco poprzez punkty pomiaru automatycznego.

Przedstawiciel ZDM – Marek Makowski przekazał informację, że takie badania były przeprowadzane corocznie. Natomiast były one dość mylące. Były to dwa dni w roku, w których liczono rowerzystów na kilku skrzyżowaniach. Wyniki były też bardzo uzależnione od pogody. Sporadyczne liczenie nie dawało ciekawych rezultatów. Prawdziwe rezultaty, które pozwalają

śledzić ruch rowerowy i jego trendy – dają liczniki rowerowe. Obecnie działają dwa – przy Placu Wolności i na nowobudowanej trasie Grunwaldzkiej. W następnych projektach (realizowanych i planowanych) takie liczniki zostały zapisane – m.in. Dolna Wilda, Wartostrada. Dopiero na podstawie tych dokładnych danych będzie można wykazać pewne trendy.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister zwróciła uwagę, że celem Programu jest np. zwiększenie udziału ruchu rowerzystów do 12%. Z pewnością należy to w jakiś sposób zmierzyć.

Radna Małgorzata Dudzic-Biskupska zapytała, jak działa taki licznik.

Przedstawiciel ZDM – Marek Makowski wyjaśnił, że są to pętle indukcyjne, które wykrywają przejeżdżający rower.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister zapytała następnie o zapis odnoszący się do badania udziału ruchu rowerowego w ogólnej liczbie podróży w mieście (sprawdzenie co ok. 5 lat w ramach Kompleksowych Badań Ruchu).

Dyrektor ZDM – Krzysztof Olejniczak odpowiedział, że badania przeprowadzane są cyklicznie co 5 lat.

Przedstawiciel Biura Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta – Jan Kosmecki uzupełnił, że w tym roku badania są ponawiane – wyniki są w trakcie obróbki przez wykonawcę. Badania zostały rozpoczęte w ramach dawnego Wydziału Transportu i Zieleni i są kontynuowane przez Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister nawiązała do badania stopnia zadowolenia rowerzystów (sprawdzenie nie rzadziej niż raz na 3 lata poprzez badania ankietowe).

Przedstawiciel Biura Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta – Jan Kosmecki wyjaśnił, że ankiety dotyczyły ogólnie ruchu drogowego w Poznaniu i został w nich zawarty także ruch rowerowy.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister przeszła do kolejnych elementów analizy, które według zapisów Programu mają być sprawdzane na koniec każdego roku kalendarzowego:

- długość wybudowanych nowych tras rowerowych,
- % długości wykonanych tras ujętych w niniejszym Programie,
- roczne nakłady na infrastrukturę rowerową.

Pani Radna dodała, że kwestie nakładów mogą nie być łatwe do ustalenia. Z odpowiedzi Wydziału Budżetu i Kontrolingu wynika, że nie ma możliwości jednoznacznego określenia (na podstawie WPF i budżetu Miasta) kwot planowanych na budowę dróg. Pani Radna stwierdziła, że kwestia finansowania jest rozproszona w różnych miejscach.

Przedstawiciel ZDM – Marek Makowski poinformował, że trasy rowerowe są budowane przy okazji zupełnie innych inwestycji, np. tramwajowych. Trudno np. przy inwestycji pn. „Tramwaj na Naramowice” wyodrębnić samą drogę rowerową.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister zastanowiła się, czy ktokolwiek bada wskaźniki podane w tym punkcie Programu.

Dyrektor ZDM – Krzysztof Olejniczak przekazał informację, że ZDM nie bada tych wskaźników. Dodał, że może podać te informacje, które są w nadzorze miejskim do wyodrębnienia. Fundusze przeznaczone na infrastrukturę rowerową można wyodrębnić na podstawie konkretnych zadań budżetowych, aczkolwiek jest dużo zadań realizowanych „przy

okazji” innych. W przypadku inwestycji na Dolnej Wildzie nie wszystkie nakłady przeznaczone są stricte na ścieżki rowerowe – przebudowywana jest także część sygnalizacji świetlnej itp. Istnieją też zadania drogowe, które w swoim przekroju obejmują jezdnię, zielen i ścieżki rowerowe.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister stwierdziła, że z przekazanych informacji wynika, iż punkt 6.5. – Monitorowanie wdrażania Programu, obecnie nie jest realizowany przez żadną jednostkę (po likwidacji WTiZ).

Dyrektor ZDM – Krzysztof Olejniczak zaznaczył, że nie podano, kto ma realizować ten punkt.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zaproponowała, aby wystosować pismo w tej sprawie bezpośrednio do Pana Prezydenta - o wskazanie jednostki odpowiedzialnej za realizację punktu Programu.

Przewodniczący KDO przy Wydziale KiOŚ – Wiesław Rygielski zapytał, czy Program Rowerowy obejmuje również ścieżki rowerowe budowane w ramach środków rad osiedli.

Przedstawiciel ZDM – Marek Makowski odpowiedział, że najczęściej rady osiedli nie mają tak dużych budżetów, aby były w stanie wybudować duże fragmenty infrastruktury. Są to raczej mniejsze inwestycje związane z Programem (np. uspokajanie ruchu na pewnych ulicach).

Dyrektor ZDM – Krzysztof Olejniczak uzupełnił, że Program Rowerowy jest elementem strategicznym i kierunkowym wskazującym na realizację. Mając Program łatwiej jest gospodarować środkami finansowymi z poszczególnych puli pieniędzy.

Przedstawiciel ZDM – Marek Makowski dodał, że Program jest także instrukcją kierunkową i priorytetową. Wyznacza priorytety – czyli gdzie powinno się budować drogi rowerowe. Nawiązał następnie do harmonogramów. W ramach Programu zostały przygotowane karty tras – bardzo dokładny przebieg dróg rowerowych. Ostatecznie ten element nie znalazł się w dokumencie, natomiast do kart tras odnosi się harmonogram. Dlatego nie jest on do końca miarodajny – np. przy tworzeniu Programu nie było jeszcze wiedzy na temat budowy Tramwaju na Naramowice (Program zakładał trochę inne rozwiązania), ale inwestycja jest zgodna z jego założeniami, standardami. Bardzo dużo zmian jest również w centrum miasta. W ciągu lat wiele elementów podlegało modyfikacjom.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister poprosiła, aby do przesłanych tras dołączyć także informację, która z nich była modyfikowana.

Przedstawiciel ZDM – Marek Makowski zaproponował zaprezentowanie etapów realizacji i zmian na mapie.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister powróciła do kwestii przesłanych harmonogramów. Zapytała, dlaczego w przypadku Ronda Śródka w pewnym momencie (koniec 2018 r.) odstąpiono od realizacji robót.

Dyrektor ZDM – Krzysztof Olejniczak wyjaśnił, że zrezygnowano z realizacji tego fragmentu w konkretnym terminie - aby nie doprowadzić do paraliżu komunikacyjnego wywołanego jednoczesną realizacją Mostu Lecha i planowaną realizacją inwestycji na Rondzie Rataje. Roboty zostały przełożone i będą realizowane, ponieważ są na ten cel przeznaczone środki. Gotowa dokumentacja będzie korygowana, ponieważ wymaga pewnych zmian, związanych m.in. z przepustowością Ronda Śródka. Pan Dyrektor dodał, że dąży się do zoptymalizowania tego projektu pod kątem jego wdrożenia.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister zwróciła się z prośbą o przedstawienie zadania ZDM/P/052/01 - Budowa droga dla rowerów w ul. Grunwaldzkiej.

Przedstawiciel ZDM – Marek Makowski odpowiedział, że zadanie było podzielone na wiele etapów (odcinków). Obecnie dokonywane są odbiory pierwszego fragmentu i niedługo zostanie ogłoszony przetarg na kolejny etap.

Dyrektor ZDM – Krzysztof Olejniczak uzupełnił, że przetarg będzie dotyczył odcinka od miejsca dotychczas ukończonego do wysokości mniej więcej ul. Bułgarskiej. Trzeci odcinek kończy się przy Rondzie Skubiszewskiego - jego realizacja uzależniona będzie do posiadanych środków finansowych.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister poruszyła kwestię wariantów realizacyjnych z Programu: podstawowy, średni i pełny.

Przedstawiciel ZDM – Marek Makowski zaznaczył, że ten podział jest nieaktualny z uwagi na karty tras, które przewidywały trzy warianty kwotowe.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister podała informacje, że wariant podstawowy (w momencie przyjmowania Programu) miał kosztować 72 mln zł. Jest to sprzeczne z odpowiedzią Wydziału Budżetu i Kontrolingu, który poinformował, że w WPF środki na budowę dróg rowerowych zapisane są w zadaniu inwestycyjnym ZDM/P/052 (2019 r. – ok. 28,6 mln zł, 2020 r. – ok. 16,6 mln zł, 2021 r. – 7,2 mln zł, 2022 r. i 2023 r. – 8 mln zł). Pani Radna stwierdziła, że można podejrzewać, że nawet podstawowy wariant nie jest do wykonania w ciągu najbliższych 5 lat.

Radna Małgorzata Dudzic-Biskupska zauważyła, że budżet uchwała Rada Miasta.

Dyrektor ZDM – Krzysztof Olejniczak powtórzył informację, że niektóre projekty mogą być realizowane w innych zadaniach – nie ma więc korelacji w stosunku do danych zapisanych w WPF.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister zastanowiła się, czy w takim razie można te informacje (kwoty) pozyskać.

Dyrektor ZDM – Krzysztof Olejniczak stwierdził, że może to być dość kłopotliwe. Zapisy Programu Rowerowego są założeniami, przyjętymi na podstawie pewnych standardów wykonania i kwot.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister zapytała, czy można pozyskać informacje (ile wydano na realizację dróg rowerowych związanych z Programem Rowerowym) chociażby z jednego roku – np. z 2018 r.

Dyrektor ZDM – Krzysztof Olejniczak poinformował, że ZDM spróbuje takie dane zebrać i przekazać Komisji. Na pytanie Pani Radnej, co składa się na koszt drogi rowerowej, odpowiedział, że składa się na niego wiele czynników – m.in. koszt dokumentacji, wykup gruntu, realizacja i utrzymanie.

Radna Dorota Bonk-Hammermeister poprosiła, aby w zestawieniu znalazły się koszty związane z realizacją i projektem.

Przewodniczący KDO przy Wydziale KiOŚ – Wiesław Rygielski wyraził opinię, że w Poznaniu istnieją dzielnice, które infrastrukturalnie są odcięte od reszty miasta – brakuje ścieżek pieszych i rowerowych (np. Morasko, Radojewo). Niektóre odcinki były projektowane przez wiele lat i do tej pory nie doszło do realizacji. Ponadto na Morasku zbudowano ścieżkę w sposób wadliwy

(od przejazdu kolejowego do ul. Deszczowej). Pan Rygielski zwrócił ponadto uwagę na kwestię bezpieczeństwa na ścieżce rowerowej w rejonie wyjazdu z Piątkowa do centrum miasta i poprosił ZDM o ustawienie w tym miejscu znaków ostrzegawczych.

Dyrektor ZDM – Krzysztof Olejniczak zaznaczył, że wniosek o ustawienie znaków drogowych powinien być skierowany do Miejskiego Inżyniera Ruchu.

Przedstawiciel ZDM – Marek Makowski odniósł się do 10. punktu szczegółowego planu kontroli, związanego ze skrzyżowaniem rowerowym ul. Solnej z ul. Kościuszki/Kulasa. Miejski Inżynier Ruchu przygotował w tym miejscu malowanie dodatkowych czerwonych pasów w jezdni, aby zaznaczyć na tym skrzyżowaniu obecność rowerzystów. Dodatkowo została przygotowana kamera, która rejestruje samochody i włącza czerwone światło na skrzyżowaniu – w momencie, kiedy zjazd z niego jest niemożliwy. Ponadto sygnalizacja została przeprogramowana w ten sposób, że w ciągu jednego cyklu dwukrotnie przepuszcza rowerzystów na świetle zielonym (po godzinach szczytu uruchamiany jest program weekendowy).

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka, w związku z brakiem innych pytań, zamknęła ten punkt porządku obrad.

Ad. 3. Sprawy bieżące. Wolne głosy i wnioski.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka poinformowała, że do zakończenia pozostały dwie kontrole: Programu Rowerowego (D. Bonk-Hammermeister) oraz konsultacji społecznych ZDM (A. Wilczewska). Rozpoczęcie dwóch ostatnich kontroli odbędzie się na kolejnym spotkaniu – 29 października o godz. 14:30. Z uwagi na brak innych zgłoszeń, zamknęła posiedzenie Komisji Rewizyjnej.

**Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej
Rady Miasta Poznania**

Klaudia Strzelecka

Sporządził:
Bartosz Wojciech BRM
w dniu 31 października 2019 r.

SPECJALISTA

Bartosz Wojciech